

Ivan Elko: Čaká nás historicky jedinečná skúsenosť

Bratia a sestry,

na jeseň 2019 prijal parlament zákon o podpore činnosti cirkví. Zároveň vláda prijala opatrenie na automatické zvyšovanie minimálnej mzdy. Výška štátneho transferu nedokáže pokryť nároky na zvyšovanie miezd farárov a pokrytie celej spoločnej služby cirkvi; teda náklady na naše spoločné projekty, programy, podujatia, činnosť výborov a orgánov cirkvi, réžiu biskupských úradov, platy zamestnancov ústredia a náklady na stravné lístky duchovných. Zodpovednosť za pokrytie celých nákladov na svoju činnosť nesú cirkvi samy.

K tomu je tu minimálne tridsať rokov oprávnené znejúci hlas duchovných, že si zaslúžia slušné platy a dôchodky. Zistili sme, že ak by sme mali vyplatiť kaplánovi zvyšujúcu sa minimálnu mzdu a ostatným duchovným mzdu primerane navýšiť, potrebovali by sme približne 1,5 milióna eur navyiac. Čo bolo v možnostiach cirkvi urobiť, urobili sme už pre rok 2020. Potrebujeme však viac našich vlastných peňazí na dofinancovanie nákladov na činnosť cirkvi. Českobraskí evanjelici takéto dofinancovanie poznajú už 27 rokov. Rovnako evanjelici na Sliezsku, v Poľsku a Maďarsku. My sme zmeškali.

Pripraviť v rámci jedného roka riešenie, diskutovať ho, vysvetľovať a motivovať k pridaniu sa, je jedna vec. Pripraviť ho v atmosfére malej občianskej vojny, ktorú máme v cirkvi, a byť komunikačne obmedzení korunou, je téma sama osebe.

Prišli však obavy, ako cirkevné zbory unesú nároky na odvody do spoločného fondu. V celej nahote sa nám odkrýva fakt, že obrovské množstvo našich členov obmedzilo kontakt s cirkvou na zaplatenie cirkevného príspevku päť eur ročne. Mnohí ho neuhradia vôbec. Zbory zápasia s permanentným nedostatkom prostriedkov. Je sprievodným znakom hlbokkej krízy, ktorou je zasiahnutá naša cirkev. Netrvá rok ani desať rokov. Jeme trpké ovocie toho, na čo upozorňovali už naši otcovia. O to väčšia vďaka patrí tým, ktorí pochopili a s úplnou samozrejmosťou finančne podporujú svoju milovanú cirkev.

Súvislosti sú teda veľmi komplikované. Zostáva tu však naša cirkev, ktorá koná svoje misijné, katechetické a diakonické poslanie. Neskladá porazenecky ruky, naopak, chce ich dvíhať k väčšej aktivite! Potrebuje však viac peňazí pre svojich duchovných. Jej orgány pracovali a pripravovali riešenie. Synoda uprednostnila návrh Združenia evanjelických duchovných, ktorý sa javí ako solidárny ku slabším. Začne platiť v roku 2021 a ak sa Fond finančného zabezpečenia ECAV začne korektne plniť, farári a celá cirkev pocítia jeho efekt.

Áno, chápeme, že v našej cirkvi žije množstvo ľudí, ktorí nemajú nazvyš. Takí sú však aj v iných cirkvách a mnohokrát nás prekvapujú svojou dobročinnosťou. Každý môžeme premýšľať nad tým, koľko peňazí sme si dlhodobo zvykli vyčleňovať na svoj cirkevný zbor a svoju cirkev. Koľko pre seba, na svoj voľný čas a záľuby. A kto asi boli tí, ktorí náklady na činnosť cirkvi vždy nejako zatiahli za nás.

Milí moji, keby išlo o zázraky. Ale ide možno o desať eur pre svoju milovanú cirkev navyiac. Naši predkovia na ktorých sa odvolávame, mali neporovnateľne menej ako my. Čo by

asi povedali na našu diskusiu a obavy? Dovoľujem si vás požiadať o Vašu trpezlivosť, pochopenie a vernosť. Bude to spočiatku možno bolieť, ale verím, že sa časom presvedčíme, že spoločný fond prináša dobré ovocie. Dokonca že cez väčšiu finančnú zainteresovanosť aj viac osobne oceníme, čo naša cirkev žije a robí dnes.

Čaká nás teda historicky jedinečná, nová skúsenosť. Nevzdajme to, dokážme sa. Myslím na vás všetkých a na tie miesta a príležitosti, kde sme sa v tomto roku mohli stretnúť. Mám Vás rád a mám rád našu cirkev. Milosť Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasťenstvo darov Ducha Svätého, so všetkými nami!

Ivan Elko, generálny biskup ECAV na Slovensku